

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 083 68/99-1076
Signatura: vh4as104

Oblastní pracoviště č. 8
Okresní pracoviště Jablonec nad Nisou

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Mateřská škola Liberec, Strakonická 211
460 00 Liberec

IZO: 107 565 030

Ředitelka školy: Jana Najmanová

Zřizovatel: město Liberec
Magistrát města Liberec, nám. Dr.E.Beneše 1, 460 00 Liberec

Příslušný školský úřad: ŠÚ Liberec, tř. 1. máje 108, 460 00 Liberec

Termín inspekce: 11. a 12. leden 1999

Inspektorky: Mgr. Věra Jirkalová, PhDr.Václava Vokounová

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Řízení školy
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, roční plán, výroční zpráva za školní rok 1997/98, přihlášky dětí do mateřské školy, evidenční listy dětí, přehledy výchovné práce všech tříd, přehledy docházky dětí, rozhodnutí o odkladu školní docházky, řády školy, zápisy z porad, hospitační záznamy, plány výchovně vzdělávací práce jednotlivých tříd, individuální záznamy o dětech, sešit logopedické péče, kniha úrazů, výtvarné práce dětí.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně-vzdělávacího procesu

Koncepční záměry jsou zpracovány včetně základních zásad jejich naplňování. Pracovnice školy se na vypracování koncepce podílely, souhlasí s nimi. V ročním plánu nejsou dále rozvedeny metody a prostředky k jejich realizaci.

V systému plánování výchovně-vzdělávací činnosti chybí dlouhodobé a střednědobé plány. Plánování má formu týdenních plánů (jedna činnost na den), zpracovaných v každé třídě na měsíc dopředu. Jsou stanoveny pouze jednotlivé dílčí úkoly, chybí souvislosti,

návaznost. Velmi promyšleně a systematicky jsou zpracovány plány tělesné výchovy. Dobře je v každé třídě zpracován plán logopedické péče, chybí dílčí vyhodnocování.

V plánování výchovně-vzdělávací činnosti chybí systém, této části pedagogické práce je nutné věnovat zvýšenou pozornost.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Ředitelka byla do funkce jmenována na základě konkursního řízení ke dni 1. července 1995. Povinnosti a odpovědnost jednotlivých pracovníků školy jsou přesně stanoveny, včetně předání kompetencí zástupkyni ředitelky. Organizační řád školy není zcela jasně formulován. Pravidla provozu školy jsou projednávána na pracovních poradách.

2.2 Personální struktura

Na škole pracuje šest učitelek včetně ředitelky, všechny jsou odborně a pedagogicky způsobilé. V posledních dvou letech je sbor stabilizován. Jedna učitelka má logopedický kurs. Šest provozních zaměstnanců absolvovalo kurs hygienického minima, mohou si tak v případě potřeby vzájemně vypomáhat.

Odborné a pedagogické řízení je na běžné úrovni.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Plán kontrolní činnosti je součástí koncepce školy, je stanovena frekvence hospitační činnosti, chybí stanovení cílů. Ředitelka předložila pět hospitačních záznamů bez přesného datování, zápisy byly konkrétní včetně podepsaných závěrů. Závěry z hospitační činnosti jsou prokazatelně projednávány na pedagogických poradách.

Kontrolní činnost je dle ředitelky prováděna průběžně při denním styku se všemi zaměstnanci, není dokladována, závěry nejsou předmětem jednání pedagogických ani provozních porad.

Kritéria hodnocení pro pedagogické i provozní pracovníky zpracovala ředitelka školy, při stanovení osobních příplatků a odměn z nich vychází. Zaměstnanci s nimi byli seznámeni na poradě, k nahlédnutí jsou na nástěnce ve spojovací chodbě. Diferenciace nadtarifních složek je menší, pohybuje se v rozmezí 200 až 300 Kč.

Kontrolní systém je na průměrné úrovni.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Při vzájemném předávání informací mezi pracovníky školy je záměrně dávana přednost osobnímu jednání. Důležité a trvalejší písemné informační materiály jsou uloženy v jednotlivých třídách, vyvěšovány na nástěnkách pro zaměstnance ve spojovacích chodbách, případně jsou k dispozici v ředitelně. K předávání a projednávání informací je také využíváno pracovních porad. O ochraně důvěrných informací byli pracovníci informováni, není to prokazatelně doloženo. Zpětnou vazbu získává ředitelka denním procházením všech tříd a kontrolní činností.

K běžnému předávání informací rodičům slouží nástěnky v šatnách dětí. Pro rodiče nově přijatých dětí je každoročně organizována informační schůzka v červnu, před nástupem dětí do mateřské školy. Využíváno je i všech dalších formálních i neformálních setkání s rodiči (třídních schůzek, besídek, táboráků atp.). Předávání závažnějších informací

a jednání o dětech jsou vedena individuálně, po vzájemné dohodě. Škola má zpracován systém spolupráce s rodiči.

Mateřská škola se snaží spolupracovat s vedlejší základní školou, kam přechází většina dětí. Děti do základní školy chodí na preventivní zubní prohlídky, seznamují se s budovou, předškoláci každoročně navštěvují první třídu.

K veřejnosti se škola cíleně neobrací, využívá však možností účastnit se výtvarných soutěží mateřských škol okresu. Na různé akce školy a vystoupení dětí zve paní ředitelka zástupce zřizovatele i školský úřad. Tato pozvání nebyla zatím využita.

Informační systém je funkční, odpovídá potřebám školy. Inspekce ho hodnotí jako spíše nadprůměrný.

5 Vedení povinné dokumentace

Sledována byla povinná dokumentace stanovená v § 38a odst. 1, písm. a) až h) zákona č. 258/96 Sb. Dokumentace je vedena soustavně a přehledně na předepsaných tiskopisech.

Vedení povinné dokumentace je spíše nadprůměrná.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

V pedagogické práci škola využívá vlastních výchovně-vzdělávacích plánů zpracovaných na základě Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy ze dne 23. 12. 1983 č.j. 33 483/83 - 201 schváleného MŠ ČSR. Jejich zpracování v jednotlivých třídách není jednotné, není vytvořen systém plánování. Stanovené úkoly se učitelky snaží uskutečňovat. Pro děti s odklady školní docházky jsou zpracovány individuální plány. Je v nich konstatován stav, jsou dány i konkrétní úkoly, chybí zpětná vazba. Přehledy výchovné práce jsou po formální stránce pečlivě vedeny, zápisy mají nízkou informační hodnotu.

Stanovené úkoly jsou plněny.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Rozpočet zřizovatele vychází z návrhů a požadavků školy, ty jsou podle finančních možností akceptovány. Čerpání rozpočtu sleduje ředitelka na podkladech zasílaných pravidelně zřizovatelem i na vlastních záznamech.

Část vybraného příspěvku od rodičů předává zřizovatel školskému úřadu. O této částce má ředitelka přehled, může ji využívat podle vlastní úvahy na nákup osobních ochranných pomůcek, časopisů, hraček a pomůcek. O části příspěvku, který zůstává zřizovateli přehled nemá, použití této finanční částky nemůže ovlivnit.

Mzdové prostředky poskytované školským úřadem odpovídají počtu pracovníků, částka na nadtarifní složky nebyla do konce kalendářního roku zcela vyčerpána. ČŠI proto doporučuje zvážit jejich větší využití a diferenciaci.

Finanční prostředky určené na nákup materiálu pomůcek a hraček jsou efektivně využívány. Mzdové prostředky na nadtarifní složky mzdy nebyly zcela vyčerpány.

8 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Pavilónová mateřská škola je součástí vybavení sídliště. Ve všech pavilonech je značné množství různých pomocných prostor. Místnosti byly vymalovány, postupně jsou prováděny opravy střeš jednotlivých budov. Je zpracován plán údržby a oprav, aktuálně

jsou v plánu nátěry oken, střecha hospodářského pavilonu, výměna nefunkčních žaluzií ve třídách. Nejsou zcela dořešeny majetkové vztahy s majitelem soukromého objektu v areálu mateřské školy (vodné, stočné, pozemky, uzavírání areálu).

Zahrada je členitá, velmi příjemně působí vzrostlá parková zeleň. Úprava zeleně i údržba vybavení je prováděna personálem s velkou péčí. Problémem zahrady z hlediska údržby a především zajištění bezpečnosti dětí je společná příjezdová cesta pro soukromý dům, areál často zůstává nezajištěný (otevřená vrata). V plánu je řešení formou vhodného oplocení.

Prostorové dispozice školy odpovídají potřebám dětí, ve třídách je prostor výrazně omezen akumulací kamny a zbytečně vysokým počtem míst u stolků nad stav zapsaných dětí (36 míst). Vchod do tříd je nevhodně řešen přes sociální zařízení.

Ve třídách a přípravnách byla provedena výměna podlahových krytin, část podlahové plochy heren byla pokryta koberci. Nábytek je zčásti značně opotřebovaný, dle finančních možností je postupně vyměňován, pečlivá údržba (drobné opravy, nátěry) je prováděna vlastními silami.

Pomůcek je dostatek, jsou průběžně doplňovány, odpovídají potřebám školy.

Odborná pedagogická knihovna je průběžně doplňována především literaturou námětovou, výrazně chybí publikace, týkající se současného moderního pojetí předškolního školství (koncepte, kurikulum).

Úroveň materiálně technických podmínek mateřské školy je spíše nadprůměrná.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Všechny prostory školy mají dostatek přirozeného světla, umělé osvětlení v hernách a ve třídách je dobré. Nedostatečné světelné podmínky v dalších prostorách jsou postupně upravovány.

Výrazně nevyhovující je topení, které je řešeno akumulací kamny a nelze tedy pružně reagovat na aktuální tepelné podmínky a potřeby dětí. Velké jsou teplotní rozdíly v prostoru (zima u podlahy). Při inspekci bylo jeden den (pondělí) ve třídách chladno, přestože školnice dochází do školy regulovat topení i o víkendech. Akumulační kamna zabírají velmi mnoho místa, jsou zcela nevhodná i z hlediska zajištění bezpečnosti dětí. Ředitelka školy se snaží o řešení zatím neúspěšně, přestože k areálu školy je přivedena přípojka plynu. Limitujícím faktorem jsou vysoké finanční náklady. Hospodářský pavilon má vlastní vyhovující topné medium (elektrický kotel).

Během hospitační činnosti ČŠI bylo dbáno na dostatečné větrání. Pitný režim byl realizován. Prostředí bylo upravené, čisté, působilo útulně.

Režim dne neodpovídá zcela zásadám psychohygieny, základem výchovně vzdělávací práce jsou přímo řízené činnosti s celou skupinou dětí. Dětem nebyla umožněna volba z nabídky činností, nebyly zohledňovány věkové zvláštnosti. Činnost kroužků často přímo navazuje na řízené činnosti v jednotlivých třídách a je tedy pro děti s ohledem na jejich věk značnou zátěží. Pozitivně je nutno hodnotit odpolední klidové aktivity pro nejstarší děti, které jsou zaměřeny na individuální práci s dětmi.

Jako zcela neodpovídající a nevhodné hodnotí inspekce přesouvání dětí do jiné třídy v případech, že jich je přítomno více než dvacet.

Velká pozornost je věnována výzdobě školy, úspěšně se podařilo zlepšit i prostředí na chodbách a spojovacích koridorech.

Psychohygienickým podmínkám je nutno věnovat zvýšenou pozornost.

10 Hodnocení personálních podmínek

V době inspekce byly personální podmínky dobré. Jedna z učitelek má logopedický kurs. Všechny učitelky se účastní vzdělávacích akcí nabízených vzdělávacím střediskem. Ve škole chybí novější odborná literatura ze které by bylo možno vycházet při stanovení cílů a plánování výchovně-vzdělávací práce. Znalost nových myšlenek a trendů v předškolní výchově je nedostatečná. ČŠI doporučuje věnovat těmto otázkám daleko větší pozornost. Pozorované vztahy mezi pracovníky školy byly vstřícné a kolegiální.

Personální podmínky v době inspekce jsou dobré, zvýšenou pozornost je nutno věnovat seznamování s novými trendy v pojetí předškolní výchovy.

11 Plnění učebních osnov

Učební osnovy nejsou stanoveny, plněny jsou záměry stanovené v plánech výchovně vzdělávací práce.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

V průběhu inspekční činnosti byly provedeny hospitace ve všech třídách a u všech učitelek. Sledováno bylo třikrát ranní cvičení, bylo hodnoceno jako nadprůměrné a spíše nadprůměrné. Děti cvičily s chutí podle vzoru učitelky, pohybové návyky byly na velmi dobré úrovni. Přesto bylo ve všech případech pozorováno více drobných nedostatků, které byly s ředitelkou projednány a bylo doporučeno prostudování metodiky tělesné výchovy.

Ranní hry byly po oba dny poměrně krátké (ukončeny po osmé hodině), nabídka byla částečně směřována k jednotlivým výchovám. Děti měly možnost výběru, seberealizace, vzájemné komunikace a spolupráce. Atmosféra byla pracovní a přátelská. Byly hodnoceny jako nadprůměrné a spíše nadprůměrné.

Na žádost učitelky byla hospitována hudební výchova, která by v běžném režimu už nebyla prováděna. Hudební výchova měla formu frontálně řízené činnosti, výrazně vedoucí úlohu v ní měla učitelka. Děti jsou na tento způsob práce zvyklé, plnily pokyny. Jejich možnosti seberealizace byly minimální. Připomínky byly s učitelkou prohovořeny. Vedení hudební výchovy mělo slabá místa, bylo by vhodné věnovat pozornost studiu novějších metodických materiálů.

Práce v kroužku výtvarné výchovy měla všechny znaky frontálně řízené činnosti, tomu odpovídal i velký počet dětí (dvacet jedna). Pozorováno bylo mnoho metodických nedostatků. Zcela chyběla spontánnost, možnost uplatnění vlastních nápadů, výběru z nabídky. Učitelkou bylo dáno téma, technika i formát a druh papíru. ČŠI doporučuje zvážit přínos takto pojímané zájmové aktivity. Ve vedení výtvarného kroužku byly silné nedostatky.

Lekce seznamování dětí s anglickým jazykem byla pečlivě metodicky připravena. Děti měly velmi malý prostor pro aktivní komunikaci v jazyce. Vedení lekce bylo na běžné úrovni.

V dopoledním programu byly těžištěm výchovně-vzdělávací práce přímo řízené frontální činnosti, časově situované převážně po dopolední svačině. Děti neměly možnost vybrat si jinou aktivitu ze širší nabídky. Při hospitacích chybělo rozlišení úkolů s ohledem na zájem, pozornost a věk dětí. V průběhu týdne je mezi dopoledním a odpoledním programem malá tematická návaznost. Dopolední činnost byla hodnocena jako spíše nadprůměrná a průměrná.

Velmi rušivě působilo předávání dětí do jiných tříd z důvodu jejich vysokého počtu nebo k práci v kroužcích.

Ve výchovně-vzdělávací činnosti výrazně převažovaly frontální řízené činnosti, děti neměly dostatečnou možnost výběru a sebeuplatnění, nebyl zohledněn věk dětí. Tyto skutečnosti jsou velkým negativem. Hodnocení sledované výchovně-vzdělávací práce se pohybovalo od nadprůměrného až k podprůměrnému.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

V průběhu hospitační činnosti byla pozorována dobrá úroveň hygienických návyků i zažitých základních společenských návyků u dětí všech tříd, odpovídající věku dětí. Starší děti zvládly s jistotou rutinní dovednosti (zacházení s nůžkami, práce s barvou, držení tužky, zacházení s přístrojem atp.). K uplatnění vlastní aktivity měly děti jen málo příležitostí. Chování dětí bylo bezprostřední, s dospělými ve škole i s inspektorkami hovořily bez zábran.

Tato oblast práce školy je na běžné úrovni.

14 Výroční zpráva

Výroční zpráva je zpracována dle metodického pokynu školského úřadu. Po stránce obsahové má dobrou vypovídací hodnotu, po stránce formální je úroveň průměrná.

Výroční zpráva je na průměrné úrovni.

15 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Studium učitelek je v obecné podobě stanoveno v plánu školy. Ředitelka se snaží umožnit všem učitelkám účastnit se vzdělávacích akcí nabízených střediskem služeb školám. Ve škole není k dispozici odborná literatura k současným trendům v předškolní výchově.

Péči o další vzdělávání pracovníků je nutné věnovat zvýšenou pozornost.

16 Hodnocení výchovného poradenství

Při denní práci s dětmi je věnována velká pozornost logopedické péči včetně zpracovaného metodického materiálu a individuálních plánů. Škola poskytla prostory pro práci logopedické poradny ve spádové oblasti. Při návrzích na odklady školní docházky škola spolupracuje s rodiči i pedagogicko-psychologickou poradnou.

Činnost školy v oblasti výchovného poradenství odpovídá možnostem školy, je na běžné úrovni.

17 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Pomocí lektorů je zajištěno seznamování dětí s anglickým jazykem a plavání, v rámci běžného režimu učitelky zajišťují kroužek výtvarný, hudební a cvičení jógy. Sledovaná činnost ve výtvarném kroužku neodpovídala organizací a metodami zájmové aktivitě, nerozvíjela tvořivost, aktivitu, představitivost a citové prožívání dětí. Takto vedená aktivita přínosná není.

Výtvarné práce dětí jsou zasílány do různých soutěží.

Mateřská škola pravidelně pořádá ozdravné pobyty dětí v přírodě (jeden týden v horách), ohlasy ze strany rodičů jsou velmi dobré.

Další nabízené aktivity jsou na běžné úrovni, zvýšenou pozornost je třeba věnovat práci výtvarného kroužku.

18 Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy je školní jídelna. Její pracovníci jsou spolehliví, vycházejí vstřícně požadavkům pedagogů. Značná pozornost je věnována úrovni stolování dětí (textilní ubrusy, vkusné nádobí, prostírání).

Práce školní jídelny je na běžné úrovni.

Další zjištění :

Nebylo předloženo rozhodnutí školského úřadu o povolení výjimky z počtu dětí dle § 7 písm. h) zákona č.139/95 Sb.

ZÁVĚRY

Drobné nedostatky v řízení školy vyplývají z menší informovanosti ředitelky. Byly prodiskutovány a v některých případech na místě odstraněny. Paní ředitelka neabsolvovala žádné vzdělávání týkající se problémů řízení. Podmínky materiálně technické jsou spíše nadprůměrné, nevýhodné je především vytápění akumulacími kamny. Je zpracován plán údržby a oprav a podle finančních možností zřizovatele je postupně realizován. Ve výchovně vzdělávací práci převažovala řízená frontální činnost, nebyl dostatečně respektován věk dětí, možnosti uplatnění vlastní tvořivosti a seberealizace dětí byly malé. Konkrétní sledovaná práce učitelek byla velmi rozdílná, pohybovala se od nadprůměrné až k podprůměrné.

Pozitiva :

- systematická logopedická péče ve všech třídách,
- promyšlené plány tělesné výchovy,
- nenásilné vedení ranních her,
- úroveň hygienických a rutinních dovedností,
- realizace ozdravných pobytů,
- spolupráce a předávání informací rodičům,
- stabilita a přátelské vzájemné vztahy pracovníků školy,
- estetická úprava prostředí tříd, chodeb a spojovacích koridorů.

Negativa :

- chybějící výjimka z počtu dětí na třídu (§7 písm. h) zákona č. 139/95 Sb.),
- systém plánování výchovně vzdělávací činnosti neodpovídající současným požadavkům předškolní výchovy,
- výrazná převaha frontálně řízených činností ve výchovně vzdělávací práci,
- malá diferenciací nadtarifních složek,
- neznalost nových trendů v předškolní výchově,
- nedostatek nové odborné literatury,
- nevhodné přesouvání dětí do jiných tříd a do kroužků v průběhu dopoledne,
- způsob vedení kroužku výtvarné výchovy, neodpovídající smyslu této aktivity,
- vytápění akumulacími kamny,
- nedořešené majetkoprávní vztahy s majitelem soukromého objektu v areálu školy.

Doporučení :

- vytvořit systém plánování, promyslet prostředky a metody plnění koncepčních záměrů,

- více využívat a diferencovat nadtarifní složky platu,
- průběžně dokupovat odborné publikace k samostudiu učitelek, zajistit jejich seznámení se současnými trendy práce v předškolní výchově,
- věnovat pozornost metodice průpravných cviků,
- změnit organizaci výchovně vzdělávací činnosti s důrazem na skupinové a individuální činnosti a možnost výběru z nabídky aktivit,
- odstranit nevhodné přesouvání dětí v průběhu dopoledne, zvážit možnost realizovat činnost kroužků v době klidových aktivit,
- změnit metody a formy práce ve výtvarném kroužku,
- zajistit bezpečnost areálu mateřské školy,
- snažit se ve spolupráci se zřizovatelem změnit současný systém vytápění akumulacími kamny.

razítko

Podpisy inspektorek: vedoucí týmu Věra Jirkalová v. r.

členka týmu V. Vokounová v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 24. února 1999

Přílohy:

Inspekční zprávu jsem převzala dne 1. března 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Najmanová Jana v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: město Liberec	22.03.99	083 97/99-1076
Školský úřad: Liberec,	22.03.99	083 98/00-1076

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-----	-----	nebyly předány